

# HALADÁS



**VASÚTI  
SZAK- ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP**  
A MISKOLCZI MÁV. ALTISZTI-KÖR HIVATALOS KÖZLÖNYE.

SZERKESZTŐK ÉS LAPTULAJDONOSOK :

**BANOVITS LÁSZLÓ**

**ZSIVKOVICS ANTAL**

**Előfizetési ára:**

Egész évre ... .. 8 korona  
Fél évre ... .. 4 korona  
Negyed évre ... .. 2 korona

Szerkesztőség:

Miskolcz, Mindszent-utca 4. sz.

Megjelen minden vasárnap.

**Balesetbiztosítással:**

Egész évre ... .. 14— kor.  
Fél évre ... .. 7— kor.  
Negyed évre ... .. 3:50 kor.

A balesetbiztosítás (18-tól 60 éves korig) a »Nemzeti balesetbiztosító részv. társ.«-nál 3000 koronára halál esetre és 3000 koronára állandó munkaképtelenség esetére szól.

## Munkásmozgalom.

Miskolcz, 1903. augusztus 1.

—ko—. Megmozdultak az államvasutak műhelymunkásai is, hogy helyzetükön segítsenek.

Röpiratot osztottak szét, abba foglalták azokat a kívánásokat, melyeket teljesedésbe menni óhajtanak, gyűléseznek és hogy mozgalmuknak nagyobb súlyt adjanak, a nyilvános térre léptek.

Magát a röpiratot nem volt alkalmunk látni, így azzal érdemileg nem is foglalkozhatunk, de a mozgalmat — feltéve, hogy az a törvényes keretben mozog — elítélni nem tudjuk.

Mozogtak már az ország összes állami tisztviselői, mozog a közigazgatás, igazságszolgáltatás, a közoktatás, pénzügy, továbbá a vasutak szellemi munkásai, mozogtak a kovácsok, asztalosok, pékek, szabók, bányászok, talán az összes iparágak munkásai, hát talán csak az egyetlen vasuti munkásnak nem volna szabad és nem volna joga kérni?

Hadd gyűlésezzen az a szegény munkás, hadd panaszolja el baját, hiszen ez már maga is egy könnyebbülés, miért akadályoznának meg egy olyan mozgalmat, a melynek célja csak az, hogy a felsőbbség figyelmét felhívja, összegezze a kéréseket s ezeket odavigye a kenyéradó gazdához és kérje hozzá a jóindulatot.

Helyes dolog, hogyha a közvetlen hivatali főnök irányítólag iparkodik hatni a munkások magaviseletére és kedélyére, de roppant kell vigyáznia, nehogy félremagyarázzák, mert a munkás ilyen helyzetben már bizalmatlan.

Bajos azzal a munkásosztálylyal megértetni az igazságot, melyet a lelketlen izgatók már titokban munkába vettek s hangzatos szavakkal felizgattak,

ezekkel szemben már nem a fenyegetés, nem a pressió, hanem a *tapintat* a fegyver.

De nem-e nevetséges — szerencsére hogy csak nevetséges — midőn név, állás és tekintély nélküli parányi alkalmazottak hivatlanul feltolakodnak, mintegy az államvasutak nevében beszélnek és megvédeni iparkodnak az államvasutakat, a kormányt a jámbor munkásokkal szemben.

Az ilyen fellépés a munkásgyűlésekben nem egyéb, mint csak *veres posztó* és alkalmasok a bizalmatlanságra és a méltó felháborodásra.

Mert hogy egy-egy ily emberparány mit hallott és hogy mi a véleménye, arra senki sem kíváncsi, legkevésbé pedig az a munkásnép, mely az illetékes ajkáról kívánja hallani a szavahihető beszédet. Megnyugtatta tér vissza szerzőjéhez, mert be fogja látni, hogy az ő sorsának javulása nem a kenyér-

adó jóindulatán múlik, hanem más, sokkal távolabb eső okok miatt van hátráltatva.

Az ilyen helyről hallott megnyugtató beszédben hinni és bizni fog a vasuti munkás, *de ki hinne és bizna a veres posztókban . . . ?*

### Balesetek tanulságai.

Irta: Oroszlányi László.

Sok szó esett már meg e lap hasábjain a balesetekről. Különféle szempontokból voltak tárgyalva és sok oly intézkedés képezte a fejtegetés tárgyát, mely intézkedés keresztülvitele, illetve életbeléptetése által a balesetek története talán részben elhárítható, gyakorisága részben csökkenthető volna.

Ezek többnyire elméleti fejtegetések voltak, melyek ugyan a gyakorlati alapon épültek fel, s így az olvasó előtt figyelemre méltók valának; azonban hiányzott náluk a példa, vagyis jobban mondva az illusztráció. Már pedig a leírás érdekességét fokozza az, s mélyebben néz az elmébe, ha a leíráshoz egy-egy illusztrációt, egy-egy beszélő képet rajzolunk.

Honnan máshonnan vehetnénk ezt, mint a megtörtént balesetekből, melyeknél a vizsgálat befejezése után, illetve az összes érdekelt kö-

## TÁRCZA.

### Mennyi vers . . .

*Mennyi vers, óh mennyi szép költemény  
Tolmácsolja a szív érzelmeit,  
Melyet jártában széles mezején  
Az ifjúságnak — égi tűz hevít.*

*És én olvasom s el-eltűnődöm:  
„Itt szőke, ottan barna ideál —  
Most arany, holnap ében fűrtökön  
Rajongani” — gondolatom megáll.*

*Kérdem önként: hát olyan ingatag  
A szív, az érzet oly igen rövid?  
Jivetheti-e ma egy új alak  
A tegnapi édes kínzó álmait.*

*Vagy kiért ma oly hön dobog a szív  
Fedheti holnap már a feledés?  
Nem! Nem! — Nem lehet az az érzet hív.  
Mit énekelték, költők, — tettetés!*

Kozma János.

## Köd.

Irta: Balogh Arthur.

A kis, kövér, szépségi asszony egészen megremült, mikor a három tagból álló társaságot a kis menedékház felé vezető ösvényen közeledni látta. Egy férfirubába öltözött nő volt (látta a dus, szőke haját tömött kontyba kötve a zöld turistakalap alatt,) meg két öreg, tapasztalt vezető. Ilyen késő időben bizony ő már nem számít senkire és hátha nagyon válogatós, követelő lesz az a dáma. Pedig igazán fél, hogy az lesz, nagyon előkelőnek látszik még ebben a fura kosztümben is.

— Teát asszonyság! teát, de jó forrón ám és nem holmi szalmalét!

A kis, kövér koresmárosné azt se tudta, hogy penderüljön ki az egyetlen vendégszobából a konyha felé, felkutatandó a kamara minden zugát, hogy valami maradék teát találjon. Szerencsére talált és neki látott ő maga a vendége kiszolgálásának.

A vendég hölgy az alatt oda telepedett az egyik, piros takarós asztalhoz. Fáradtnak látszott. Ledotta az oldaláról a kis konyakos üveget és először maga hajtott fel egy pohárral, aztán odanyújtotta a maradék italt a két vén, durván ránczos képű vezetőnek. Hűsége senki osztoztak azok meg rajta.

— Micsoda kitűnő ital! — mondogatták. — Ez erősítette meg olyan nagyon a nagyságos asszonyt! Mert igaz, huzzuk is toltuk is helyenként.

zegek kihallgatása, a ténykörülmenyek összehasonlítása után tudjuk leszűrni a tanulságokat, azt a becses anyagot, melynek ismerete részben övő, részben intő példaként szolgál mindazoknak, kiket foglalatossági körük belevisz vagy belevihet a baleset részes cselekvő személyei közé.

Sajnos, hogy jelenlegi rendszerünk szerint ezen tanulságok a többség előtt rejtve maradnak, azaz nem lesznek publikálva. A személyzet oktatását nagyban emelné és fokozná az, ha egy-egy ilyen tanulság, megtörtént példa által volnának figyelemztetve, a tanított s ekkor talán jelentéktelennek látszó dolgokra, melyeknek elhanyagolása, a példákban előtárt következményekre adhat okot és alkalmat.

Egy balesetet fogunk elmondani az összes részleteivel együtt, s ráfogunk mutatni azon dolgokra, melyeknek elhanyagolásából származott a baleset, elmondjuk a vasuti intézet s a bíróság eljárását a baleset előidézéséért elsősorban mulasztással, illetve gondatlansággal terhelt egyénnel szemben.

Egy esős márcziusi éjjelen a balesetvizsgálót felverik álmából, s az állomásról jövő küldöncz a felnyitott ablakon át egy sürgős táviratot ad át, melyről a nem nagyon örvendő vizsgáló ezen szöveget olvassa le: Kómáj állomáson az 57. sz. vonat összeütközött a 76. sz. vonattal. Az állomás Lombos felőli része teljesen elvan torlaszolva, 13 kocsis, 2 mozdony megsérült, egy fekezőnek karja törött, a váltóór pedig beretvéval a torkába vágott, de még él.\*

De azért nagyszerűen viselte magát. Becsületére vált volna az egy férfinak is!

A kis, kövér asszony behozta a teát Messziről gőzölgött a forró főzet. A hölgy lefödte a kannát. Akkor felrivalt mérgesen:

— Ugyan, az Istenre kérem! Hiszen ez nem tea, ez — szilvalé.

A vendéglős asszony megint kipenderült. Jó szerencse, hogy még volt egy csipetnyi tealevele, azt belezudította a forró vízbe, aztán visszavitte. Legyen, a mi lesz. Nem adhat egyebet, ha a lelkét kiteszi is. A hölgy mohón kezdé hörpinteni a most már erősebb, illatosabb főzetet. Az arczára, a mely olyan fehér volt eddig, pír kezdett szállni. Hanem azért néha fázekony remegés futotta át egész testét, megrázva a durva férfizekéből kiemelkedő, telt kebleitől egész hegymászó csizmákba bujtatott piczi lábáig. Mikor felemelte az arczát a párolgó esése fölül, álmodozón nézett ki a végtelen fenyőerdőkkel borított hegyekre, a völgy felé, melynek mélyéről a vizeses örök egyforma monotóniával zugott. Fiatal, szinte leányos arcza volt és az egész alakján üdeség, duzzadó élet látszott, még ebben a nem rá szabott ruhában is.

— Meddig voltak öreg?

— Az öt tóig. Tovább nem mehettünk a nagy köd miatt. Hiába vártunk.

— Gyerekség. Én vezető nélkül is felmentem, fel egész a hegyibe, a meddig csak menni lehet.

A hölgy kíváncsian tekintett fel. Észre se vette

Ez elég komoly eset volt arra, hogy a vizsgáló bücsút mondva Morpheus ur ő kegyelmének, siessen ki az állomásra, hogy az első vonattal juthasson a színhelyre, Kómáj állomásra.

Kómáj állomás egy hegyi pályán levő közép állomás, hová megérkezve, a vizsgáló a következő tényállást állapította meg.

A márczius hó 7-éről 8-ára áthajló éjjelen Kómáj állomáson forgalmi szolgálatot tett Fekete hivatalnok, váltóóri szolgálatot az állomás Lombos felőli végén Lánzos váltóór. A Várfalva felől közlekedő 57. sz. tehervonat, a menetlevél tanúsága szerint éjjel 2 óra 31 perczkor érkezett be Kómáj állomásra s itt a IV-ik vágányra járt be. Ezen vonatot továbbította az 1074. sz. vonó és 1029. sz. előfogati mozdony. Az 1074. sz. mozdony a vonat élére volt besorozva rendes állásban, azaz kéménnyel előre fordítva; az 1029. sz. mozdony másodíknak volt besorozva és fordított állásban, kéménnyel hátrafelé volt fordítva. Az 57. sz. tehervonat az állomás IV-ik vágányán határfától határfáig nem férvén el, a vonat megállása után a vonat két mozdonya 4 kocsival átállt az állomás Lombos felőli oldalán a 3., 1. és 2. sz. váltón át az I. vágányra s itt közvetlenül a határfánál foglalt helyet, azon szándékkal, hogy a felveendő 3 kocsis részére szükséges tolatás csak a 76. sz. tehervonat beérkezése után fog eszközöltetni.

A 76. sz. tehervonat Lombosról a menetlevél szerint 2 óra 05 pkor indult el éjjel. Ezen vonatot továbbította az 1051. sz. vonógép és az 1017.

azt a férfit, a ki ott ült a sarokba szinte elbuja, félénken. Fiatal férfi volt, különösen finom, fehér, szinte átlátszó arczeval, különös nézésű szemekkel. Mikor találkoztak a szemsugaraik, mintha mind-egyikök kérdeni akart volna valamit a másiktól. A nő mintha csakugyan meg akarta volna szelítani; mintha tárgyat keresett volna. De a másik akkor már megint makacsul lesütötte a szeméit, lassan szüresölve az elébe tett meleg tejet. A koresmáros asszonyság szerfelett örvendezve seperte be a tea s a vezetőknak rendelt pár pohár pálinka árát, örvendezve, hogy megszabadult minden nagyobb baj nélkül e kényes vendégtől.

A hölgy vette a hosszú száru, eles, nagy szögbe csucsosodó hegymászó botot és nagy topogással mentek ki. Mikor már egy jó darabot haladtak a nagy, veres kövekkel behintett uton, visszanezett a kis faház felé. Az a különös finom, fehér arczu férfi, ott állt künn a ház előtt es merőn szegezte utána misztikus sugaru, sötét szeméit.

Az asszony hirtelen visszakapta a fejét, mintha boszantotta volna ez a kislányos tempó, hogy visszanezett.

\*

Összesen se volt már tiz ember az egész fűrdőben. A doktor hiába hirdetgette a fővárosi napilapokban nyakra főre, hogy szeptemberben a Tatrában a legszebb, verőfényes napok járnak. Nem jött az ördög se, a mit nem nagyon bánt különben, mert már készült azt a pár szál em-

sz. tologép. Ezen vonatnak Kómáj állomáson a rendes bejáratú vágánya az 1 és 5 sz. váltón át a III-dik vágány. A 76. sz. vonat éjjel 2 óra 59 pkor érkezett be Kómáj állomásra, a behaladás alkalmával azonban a vonat eleje nem a III-dik, tehát a rendes bejáratú vágányra, hanem az 1 és 2. sz. váltón át az I. vágányra futott be, s itt a határfánál elhelyezett 57. sz. tehervonat elejével összeütközött. A 76-osnál az elejétől számított 7-dik kocsi azonban már nem az I., hanem a III-dik vágányra futott az utána következő kocsikkal együtt. Az összeütközés, valamint a 76. sz. vonat többi kocsijainak két irányban való futása következtében az 57. sz. vonatnál az első mozdony összes kerekeivel, ugyancsak a 76. sz. vonatnál az első mozdony kisiklott állapotban a határfától 8 méterre hátrataszított. A 76-osnál a vonat elején levő kocsik egymásra futottak, a bejáratú váltók, valamint a sínek megrongáltattak s a bejárás az állomás Lombos felőli oldalán teljesen eltorlaszoltatott. A kár megközelítő nagysága 12000 koronára rugott s ezenkívül egy fékezőnek jobb karja ketté tört, két fékező pedig könnyebben megsérült.

A váltóór harangjelző könyvében tett bejegyzés szerint a 76. sz. vonat részére a váltó ellenőrzés 2 óra 50 pkor tartatott. Lánzos váltóór azonban az összeütközés története után a szolgálatot elhagyva, a közel levő apósának házához szaladt s itt beretvával a torkán súlyos, de nem életveszélyes bevágást tett. A helyszíni felvételnél

megállapított, hogy az 1. sz. váltó hegyétől az I. vágány határfájáig, a távolság 83,2 méter. Az 1. sz. váltótól Lombos állomás felé 83 méter egyenes, azután 300 méter sugarú ív fekszik. A váltóór bódétól Lombos állomás felé a sorompó őrnök van bódéja s a két bódé egymástól való távolsága 30 méter.

Ez volt a száraz tényállás, melybe világosságot vetni már most az egyes szereplők kihallgatása volt hivatva.

A balesetet a személyzet az általános kihallgatáskor úgy igyekezett megmagyarázni, hogy Lánzos váltóór a vonat részére helyesen, tehát a III-dikra vezető váltót közvetlen a 76-os gépjé előtt elváltotta, s ezután ijedtében öngyilkosságot követett el. Ez elég tetszhetős s elég megindokolt magyarázatnak tűnt előttem ugyan, de hát az alapos vizsgálat ilyenekkel meg nem elégedhet, azért első sorban, az öngyilkosságot megkísérlett Lánzos váltóórt igyekezett a vizsgáló biztos kihallgatni.

Lánzos váltóór két ízben lett kihallgatva és pedig mindjárt az eset, illetve a tényálladék felvétele után, s azután a kórházban, — megjegyzendő, hogy torkán ejtett sebéből teljesen felgyógyult.

Lánzos váltóór az esetet úgy mondta el, hogy ő egy előző tehervonat kihaladása után a felvételi épület várótermébe ment s ott elaludt. Mikor az 57-es befűtült az éjjeli őr felköltötte, s a harangjelzési könyvet a kezébe adta, melyet szokás szerint ő vitt be az irodába. Az 57-es tolatasakor az 1. sz. váltót állította az I. vá-

bert a segédorvos nyakába varrni, ő maga Meránba teven át a székhelyét. (A doktor ur szerfelett praktikus ember volt, a kít a tátraí levegő meg nem gyógyított nyaranta, annak a meráni enyhe égálg volt esalhatatlan orvosi jóslata szerint az üdvöt meghozandó!) Most éppen a szanatórium előtt járva le s fel a fiatal segédorvossal, osztogatta annak a böles tanácsokat, a mikor a turista kirándulásáról visszaterő hölgyet megpillantá kilépni az erdőszélből, s gyorsan közeledni az ösvényen.

— Nos? nos? méltóságos asszonyom? Bravó! szerencsésen megjárták, a mint látom. Semmi baj, tán még egy kis karczolás sem. De hát ugye, nem volt érdemes a nagy fáradság? A köd ilyenkor már mindent eltakar oda fent a magasabb régiókban. Tudom, hogy semmit se látott, méltóságos asszonyom.

— Zergeket, doktor.

— Ah! az nagyon gyöngé jutalom.

— És még valamit — akarom mondani: valakit . . . Doktor, ön nem jól teljesíti házigazdái kötelmeit. Az ember azt hinné, hogy itt már senki sincs, a kívül mulatni, társalogni lehet, pedig egyet most is felfedeztem. . .

— Valami új vendég! Csodálnám, méltóságos asszony, hogy nem tudom. Mindjárt megkérdem az alorvos urat.

— No csak hagyja. Tréfa volt. Hogy van a ferjem?

— Jól, méltóságos asszony. Jól, egész határozottan. Ajánlom, hogy maradjanak. Még a legverőfényesebb, legti-ztább napokra számíthatunk. (A völgyből éppen akkor kezdte a szellő felfelé lengetni a fehér ködfátyolokat.)

Az orvos mély hajlongások közt csókolta meg az eleje nyujtott kezét, mikor a legszebb faház elé érték, mely a legnapsugarasabb helyén állt az egész fürdőtelepnek s verandájára is kirakott apró fenyőgallyaival olyan volt, mint a templomok keresztjáró napok alatt. (Folytatást lelt ez természetesen a szobákban is, szobáinkint és naponkint 1 frtnyi esekély árért. Hja, a doktor ur gyakorlati ember volt!) A hölgy sebesen tartott felfelé a verenda lépcsőin, melynek most megnyílt ajtaja.

— Ugyan édesem, meghűti magát — szólt feddőleg az ajtóban megjelent magas, vézna, beteges arcú férfinak és szeretetteljesen vonta be őt magával.

Mikor látta, hogy semmi nagyobb baj nem eshetett azóta, míg távol volt, bocsánatot kért tőle, hogy magára hagyja, de alig győzi már ki varni, hogy ledöbja magáról ezt a szokatlan ruhát. Aztán mikor visszatért, hihetetlen gyorsasággal átöltözvén, s egy fiatal, édes nő minden kívánatoságaival állván oda a napsugártalan völgybe lenező férfi elé, bocsánatot kért tőle, a miért elhagyta olyan sok időre. Kérdezte, nem volt-e rosszul, nincs-e láza? és száz egyebet.

gányra, s ezt ugyanezen állásba hagyta, mert azt hitte, hogy az 57-es elvégzi a tolatást a 76-os előtt.

Bement ezután az őrbódéba, ott beírta a harangjelző könyvbe a 76-os harangjelzését, s azután az asztalhoz dőlve elaludt s csak akkor ébredt fel, mikor az összeütközés robaját hallotta. A fogalmi szolgálattevőt nem látta, s így nem tudja, hogy tartott e tényleg váltóellenőrzést s azt sem tudja, hogy a harangjelző könyvben a váltóellenőrzést mikor írta be. Öngyilkossági kísérletet az eset történte miatti megzavarodásában követett el.

Lánczos ezen vallomása mindjárt más színben tüntette fel a balesetet. Mert még a többiek a baleset okozójául csak Lánczost állították elő bűnbaknak, — a mit az öngyilkossági kísérlettel egész elfogadhatóan meg is magyaráztak, — most már Lánczos vallomása folytán tisztán fordult meg a dolog, oly irányban, hogy nem csak ő, hanem a többiek is hibásak. És megvallva az igazat, hogy ha Lánczos tényleg agyongyilkolja magát, s ki nem hallgatható a balesetből a többiek kímásztak volna.

Lánczos vallomása következtében a többieket igen részletesen kellett kihallgatni, mivel a tagadás és ellenmondások tömege várható volt.

(Folyt. köv.)

Csengettek a vacsorához. A mint a férjének a meleg, vastag őszi kabátot felsegitette, tekintete kitévedt a villa előtti térre. Valami merev, hipnotizáló tekintetet érzett magán nyugodni. Az ablak előtti lámpánál ott állt a menházbeli, oly különös finom, szinte áttetsző arcú férfi és mereven nézte őt, a szabadjára, naiv módon csodálók nézésével, a kik nem restellik azt: szép vagy, csodállak! bevallani.

Összerezcent.

— Megfázott — szól a férfi.

— Dehogy —

— De — De — Az gyermekes gondolat volt. Hideg van már — mond a sárga képű férfi és fázékonyan vonul meg a szép, fiatal asszony oldalán.

— Igen-igen, doktor, hideg van, mondom. Nem jó lenne befűteni? — szól, a mikor belépnek az étkezőbe.

— Ugyan, méltóságod! De ha parancsolja. — Még a legszebb napokra számíthatunk. (Oda kűnt hat fokot mutatott a hőmérő.)

A grófné is mohón nyult a burgundi után, de csak felig itta ki a poharát. Aztán mereven, almosan bámult a esillogó piros nedvre Mintha az a hipnotizáló szempár most is rajta függne.

Huszonyolcz éves volt, de egy tizenhet esztendő viruló leánynak az érintetlen üdeségével. Ha lekopott valami a szépsége himporából, csak annak a beteg embernek a szüntelen ápolása, az utána járás koptatta le. Rengeteg vagyont fog

## Füzdői levél.

St.-Ruprecht, július 29.

Igen tisztelt szerkesztő ur!

Alábbiakban küldöm a kért és megígért fürdőlevelet és kívánom, hogy jelen soraim mindnyájukat a legjobb egészségben találják!

Ezen kellemes nyaraló-telep a szép Stiria felső Rába völgyében fekszik, 387 mtr. magasságban a tenger színe felett. St.-Ruprecht a k. k. Staatsbahnen fehring—gráci vonaláról elágazó gleisdorf—weizi h. e. vasut állomása, melynek községében a fürdővendégek részint magánházakban, részint pedig vendéglőkben vannak elhelyezve.

A tulnyomóan régi és csak kisebb részt új házakból álló csinos község egy széles völgyben fekszik, körülveve virágos rétekkel és erdőborított mérsékelt magasságu hegyekkel. Csupán észak felé emelkednek hatalmasabb hegyesportozatok, melyek sűrű és nagy terjedelmű erdőségeikkel a vidéknek bizonyos komoly jelleget kölcsönöznek.

A nyaraló közönség, habár St.-Ruprechtben 10—11 vendéglő létezik, leginkább 3—4 helyen étkezik. A vendéglők közt, fekvésénél és kiváló jó konyhájánál fogva, a legkedveltebb a Steinitzer fele szálló, melynek tőszomszédságában egy csinos és gondosan fenntartott park terül el kád- és fenyőfürdővel, valamint egy uszodával a park szelét érintő Rába folyóban.

ráhagyni az a sárga képű, beteg ember, megérdemli hát tőle az önfeláldozást. De nem csak azért tette, őszinte barátságot érzett iránta. Szeretni, igaz, nem szeretete soha. De meg se csalta.

Abból az elmerengő, jövőben kutató tekintetből, mely szemébe ült olykor, a még mit sem érzett, mit sem élvezett asszony szív önkéntelen, erős vágyakozása szólalt meg a boldogság, az élet igazi boldogsága után. Kalandot nem szőtt senkivel. Ha látta, hogy valamelyik férfi nagyon utána veti magát, mulattatta a dolog, de még tréfából, időtöltésből se adott semmi biztatást. Így aztán sorra beleuntak mindazok, a kik szemét tettek rá. Csak a kit szenvedni látott miatta, az iránt volt vitában a szívével. Ó, a ki olyan rég ideje látja maga előtt a szenvedést, nem tudott érzéketlen maradni senki fájdalma iránt. És szenved az, a ki hiába szeret. Az ilyennek talán a nyakába tudott volna borulni s maga is zokogva, mondani neki: Nem, nem lehet! — De hiszen még senkinek nem olvasta le azt az arczáról, hogy szenved, nagyon szenved, mert hiába szereti — őt!

— Igazán senkinek? — kérdezte az a fehér, finom arcú, mely megjelent előtte most is, midőn az enyhe, napsugaras délből kint ülve a verenda asztalánál, így fűzte gondolatait. — Csodállak, mert szép vagy — mondották azok a naiv bámulattal telt szemek, melyeknek a merev nézése majdnem rosszul érezte magát. És van ebben

Utóbbiban a fürdés felséges és a mennyiben a Rába folyó itt még sekély, a víz zsilipek által duzzasztatik, éjjel pedig a zsilipek felluzása által az uszoda vize teljesen megtisztul. A levegő daczára annak, hogy jelenleg a kánikula közepén vagyunk, nem tulságosan meleg és este inkább enyhe, mint hűvös, csupán akkor száll alá erősebben a hőmérséklet, ha a hegyek felől jön az eső. Napos időben a délutáni órákban a levegő hőmérséklete 23—24° R., a vize pedig 18—19° R. A Rába folyóban sok a különböző hal és csak azt csodálom, hogy aránylag kevesen űzik a halászás kellemes mesterségét.

Az ételek a vendéglőkben rendkívül izletesek és csodálatosan olcsók és pedig:

Egy leves 12 fillér.

Egy sült mellékéttel együtt 72 fillér.

Egy tészta 36 fillér.

Egy pohár sör 12 fillér.

Egy fröcs (spritzer) 20 fillér.

Egy pohár tej 10 fillér.

Egy fehér kávé (két edényben) 32 fillér. stb. stb.

A lakások is igen olcsók, úgy, hogy két szobás butorozott lakás 4 ágygyal egész időnyre 100—120 koronáért, egyes szobák pedig szintén butorozva egy ágygyal havonta 20 koronáért kaphatók.

A nyaraló-telep feletti felügyeletet az itteni polgármester gyakorolja és ő intézkedik a fürdőre vonatkozó összes ügyekben is. A Stenitzer vendéglő melletti parktól alig 10 percznyire van

az erdő (ugynevezett Waldpark), gondozott utakkal, valamint számos ülőhelyekkel és pavillonokkal, hol a fürdőközönség leginkább reggel és a naplemente előtti órákban szívesen időzik és élvezettel szívja a lombos- és fenyő erdőből áradó balsamos levegőt.

St. Ruprecht lakossága tisztán róm. kath. hitvallású; rendkívül sok mindenféle a kápolna és bucsujárárhely. A nép igen tisztességtudó és barátságos; a község nagyon csendes, úgy, hogy még vasárnapon is alig látható egy két hangosabban mulatozó benszülőtt.

A környéken kisebb-nagyobb távolban számos kirándulóhely van; többnyire régi, valamint jókarban tartott várak és kastélyok, továbbá bucsujárárhelyek, szép kilátással és mindenütt jó vendéglőkkel, hol a fáradt vándor kedve szerint üdülhet és testi jólétéről is gondoskodhatik.

Kedveltebb kiránduló helyek: Breitegg (bucsujárárhely és jó vendéglő), Freiberg (vár), Schlos Stadl (kastély és vendéglő), Kern Kapelle (bucsujárárhely), Mitterdorf, Kulm, Gleisdorf és Weiz helységek szép vidékkel és mindenütt jó vendéglőkkel. Nevezetes a „Weizi Klamm“, vadregényes vidékével és sajátos jellegű sziklacsoportaival.

A híres Gleichenbergi és Radegundi fürdők, valamint a hercegség szép fővárosa Graz is, egy-egy nap alatt kényelmesen bejárhatók.

A St. Ruprechtli üzletekben mindenféle élelmiszerek kaphatók és egyéb szükségletek is fedezhetők, úgy hogy az ember, habár nyaralótelepen van, még sem nélkülözi a várost.

a nézésben szenvedés is. És így látja őt már vagy három-négy napja, azóta, hogy a menedékházban először látta és nem kerüli el a tekintetét. Ki lehet? A nevét se tudja. Bizonyosan va ami kései vendége a szomszéd kis fürdőnek, amott tul az erdőn. Nem közönségesnek mutatja az arca. Mintha az az arc mindig azt mondaná végtelen hálásan: Köszönöm, hogy megengedi, hogy lás-sam. És mintha ő azt felelné: Jól esik tudnom, hogy ez boldoggá teszi. Mert igen, boldoggá teszi. Így beszéltek egymással nap-nap után. Egyszer aztán azt mondta magában a grófasszony, a ki a kalandot soha nem próbált nők tapasztalatlan hiszékenységgel belelte már magát abba a gondolatba, hogy éltető napja ennek a gyöngö teremtésnek, azt mondta: Megszólítom. A hangjából fogom megérezni a nagy szenvedését. És akkor kezét nyújtok neki, azzal a kézzorítással engesztelem meg, hogy hibámon kívül is kint adtam neki. Ha egy kicsit jobban gondolkodik, maga se tudta volna megmondani, hogy tulajdonképen mit is vétett neki. De ő úgy érezte, hogy bűnös. Miért beszélt a szemeivel hozzá? Sajnálja őt, megindítja az a nagy csodálattal teljes érzés, a mit az arczáról olvas.

\*

Szép, verőfényes délután volt, mikor egy jámbor kirándulási paripán egyedül neki indult az erdei uton.

— Ne maradjon soká oda, méltóságos asszonyom, — mondá a csinos, fiatal alorvos, a mint kezét nyújtá neki a felszálláskor. — Az alkony korán beköszönt s hűvös. Én már mind behajtottam aklakba az én báránkáimat, — mosolygott a szöke hajusza alatt. — Csak a göthös papom hiányzik, az, a ki minden délután itt kóborog egy idő óta ezen az uton.

A göthös papot hallván emlegetni, a grófué egyszerre merőn nézett a fiatal ember arczába.

— Mit beszél? Kiről beszél? — kérdé, míg finom, keztyüs kezébe nyalabolta a kantárszarakat.

— A papom, igen. Egy magas, fehér arczu, mindig feketében járó fiatal ember, a ki amott lakik az ingyenes betegek házában. Tetszik tudni, a falunak, mely a fürdőterület birtokosa, joga van mindig négy ingyen beteget küldeni a nyakunkra. Ez maradt itt utoljára. — No jövendőre már alig jön ide — Valami kis református pap az istenadta. Méltóságos asszonyom, ha meglátná: parancsolja haza. Furesa kérés, ugy-e? De az emberszeretet művét végezi vele. A szerencsétlennek megtiltottam, hogy négy órán tul kimaradjon. Ugy-e megboesát, méltóságos asszonyom?

A lovas hölgy elfordult, a doktor hát nem láthatta a végtelen boszankodásnak, kellemetlen érzésnek azt a kinyomatát, mely annak szép, kipirult arczára ült. Lépésben tartott az erdei

A gyümölcskultúra bámulatosan ki van fejlődve és az országutak mentén is többnyire már terebélyes gyümölcsfák vannak.

Tennis-pályák, kuglizók és billiard-asztalok természetesen szintén vannak St.-Ruprechtben és megbecsülhetlen egy a múlt évben létesített tó, mely vizet egy hegyi patakából nyeri, hol az ifjuság a csolnakázás és versenyevezés testedző sportját űzi.

A sokszor emlegetett magyarellenes érzelmeknek még csak nyomát sem találtam itt, ellenkezőleg a lakosság mindent elkövet, hogy a mindenfelől, de Magyarországból ide özönlő nyaralóközönség igényei a lehető legjobban kielégítenek, mit eléggé bizonyít azon körülmény, hogy egyes családok már 10—12 év óta itt nyaralnak és nem győzik eléggé dicsérni St.-Ruprecht kellemetességét.

Szívelyes üdvözlettel maradtam

őszinte hívük

Fűrész Sándor.

### Czirkvenieza.

Czirkvenieza, 1903. július 29.

Czirkveniczán a fürdésen kívül igen kellemes szórakozást nyújt a tengeren való csolnakázás és a kirándulások.

A tengerparton igen sok csónak van ki-

kötve a vendégek rendelkezésére, melyek mérsékelt árért egy órára 1 koronáért bérelhetők.

A csolnakok igen csinosak, kényelmes ülésekkel bírnak, ha a nap süt, védő ernyőt vonnak fel rája, ha szél van, vitorlát.

Ha csendes a tenger, a csolnak meg sem billen s lágyan siklik tovább a habokon s igen kellemes időtöltést nyújt, de ha háborogni kezd a tenger, a kis csolnak úgy tánczol, mint a dióhéj s különösen még meg nem szokja ezt a tánczot az ember, igen kényelmetlenül érzi magát.

A csolnakázás még a legnagyobb melegben is lehűt, a sópárás levegő, mely körülvesz, üdítő hatást gyakorol s a szem elmereng a tenger csodás kék színén, melyből itt-ott felbukkanik egy delphin, majd eltűnik, s ezen játékát nyolcz-tizszer is ismétli, sokszor alig 15—20 méterre a csolnaktól.

A vitorlázás igen kellemes, a szél sebesen ragadja magával a kis csolnakot, úgy, hogy az csakúgy rohan előre a hullámokon

Félni nincs mitől, a csolnakok igen erősen és úgy vannak építve, hogy még nagyobb hullámszél mellett is mondhatni ki van zárva a felborulás.

ut felé. A sokat strapált, jámbor állat patkói lassan verdesték az ut nedves, vörös kavicsait. A setéztöld fenyők tűleveleiről csendesen potyogtak lefelé a deli eső kristálycseppjei, le a fonyadt, megbarnult levelekre, melyek szőnyegén az utolsó bágyadt napsugarak vetődtek el itt-ott, a mint betudtak furakodni a fák között. A szép lovagló hölgy arcán még mindig ott volt annak a bosszúságnak a kinyomata, mely elfogja az embert, mikor valami nagyobb szabásu bolondságot csinált. Mit is mondott neki az orvos? Hogy küldje haza azt a szerenesetlen papocskát, a ki jövőre már bizonyára nem eszi itt ingyen kenyerét a fürdőintézetnek. Bizonyára nem! Elviszi tavasszal az a gyilkoló kór, a mi egyedül tette olyan finommá, uriassá, szinte áttetszővé az arcát, mert különben ő csak egy szerény kis református papocska, a ki im — ingyenkenyeret eszik. Hiszen küldené, ha látná. De nem látja sehol, az istenadtát.

Jól bent az erdő mélyén aztán egyszer csak egy fekete alak bukkan elő a setéztöld fenyők mögül. Olyan hirtelen, hogy még az a jámbor, kirándulási állat is meghököl előtte. Megáll, mintha megijedne attól a bélyegtől, a mi az arcára nyomva van. Megáll és azután félre ugrik. A hölgy villámló szemekkel néz a fekete alakra. Arcát előntötte a pír.

— Maga — maga — ügyetlen! — dobja oda a fekete ruhás, fehér képű embernek és a

hangja a düttől reszket. A kebléről lehullik a kései rózsá, melyet a doktor ma reggel nagy diadallal nyújtott át neki. Ügetésre nógatja a mindig fáradt lovat és eltűnik az erdő homályosuló útján.

Mikor pedig hazatér, igen nagy örömet okozva ezáltal a férjének, így szól hozzá:

— Hát nem bánom, ha elmegyünk édesem. A doktor hiába beszél. Hiszen alig lehet maga a levegőn. Hideg van és ez az undok köd mindent elfed az ember szemei előtt.

Ah, igen — a köd. Hiszen köd minden, maga az egész élet is, millióiból az öröm és fájdalom láthatatlanul apró atómjainak, melyek utóvégre is úgy elvesznek, mint az a fehér páratenger, mely most hullámszik fel a völgy öléről.

Egy kis felóra mulva az inas pakolni kezdett.

\*

A fekete ruhás, fehér képű ember felemelte azt a gyönyörű piros rózsát, a mi a hölgy kebléről a nedves kavicsok közé hullott. Aztán ügyefogyottan nézett szét, nem látja e valaki és akkor az ajkához vitte. Mert az ő arcát olyan fehérre, finommá és uriassá csak az a könyörület nem ismerő, gyilkoló kór teszi, de különben csak egy hitvány kis papocska, a ki ingyen kenyeret eszik. A kinek egy nappal ismét meg rövidítette az életét az a ködfelhő, mely semmit-érvő, fekete alakját fehér fátyolként borítja be.

A csolnakázás különösen a gyenge gyermekeknek tesz jót orvosi nyilatkozat szerint, mert ezalatt teljesen a sóspárás levegőben vannak.

A csolnakok egész hétre is bérelhetők, naponkénti 2 órás csolnakázással 11—12 koronáért. Egy csolnakban 7—8-an kényelmesen elférnek.

Kirándulásokat is lehet a csolnakkal tenni. Igen frequentált kiránduló hely a szemben levő s mintegy 6 kilométer távolságra Veglia szigetén, már osztrák területen fekvő Siló község. Az egész csak 18—20 emeletes kőházból áll, de van egy kocsmája, a hol kitünő édeses fehér muskotálybort, no meg „anzixot“ lehet kapni, mely a parányi kikötőt ábrázolja; uzsonnát azonban tanácsos vinni annak, a ki nem szereti a meleg helyen tartott nyers sonkát, mert bizony ezen, meg tojáson kívül más ennivaló nem akad.

A bor azonban sokakat vonz és a kis öböl is érdekes.

Háromnegyed órás csolnakázás után Czirkveniczából Selze községbe lehet jutni; ez már nagyobb község, csinos kis kikötővel s tengerparti házakkal és fürdőházzal; itt néhány idegen vendég is van.

Selzebe különben kényelmes jó országúton és gőzhajóval is el lehet jutni.

Czirkveniczától 3 kilométernyire, fenn a hegyek között regényesen fekszik Szt. Heléna község, igen csinos temploma van, melynek közepén egy művésziesen készített három árboczos tengeri vitorlás hajó van függesztve, egy hajótörésből való megmenekülés emlékére.

A templom előtti terrasról fölséges kilátás nyílik a tengerre.

Hosszabb kirándulás, de csendes tenger mellett igen szép a mintegy 15 kilométerre fekvő Nooi városkába.

Csolnakunk számtalan apróbb öböl mellett halad el, míg végre feltáru előtünk egy nagyobb félkör alakú öbölben Nooi városka, mely azonban meglehetősen rideg benyomást gyakorol a kedélyre a meredek hegyoldalon egymás fölé épített keskeny, lapos emeletes házaival, melyek úgy néznek ki, mint azok a játékházak, melyeket sokszor sorakoztatunk gyermekkorunkban.

Kényelmes, rövid út után egy más öbölbe jutunk, hol a tengeri fürdő és a szállodák vannak árnyas parkban.

A fürdő látogatói legnagyobb részt horvátok, magyar csak kevés van.

## HETI KRÓNIKA.

Lángolón süt a nap a bosnyák határra,  
A bosnyák határon a magyar bakára.  
Masírozik, hull a könnye, veriteke  
S ha kidől, felrugják, ez a sorsa — vége.  
Itthon meg egy új dalt, bús dalt muzsikálnak,  
„Miért is születtem bileki bakának? . . .“

Amíg Trebinjeben vértanú-sírt ástak,  
Itt bitót ácsoltak gaz Kármán Mátyásnak.  
Mégölt és kirabolt nyolez ártatlan lelket,  
Böles uralkodóntól nem kapott kegyelmet.  
Egyik ezinkosát is halálra ítélték,  
De az még tömlőcbe' fejezte be életét.

Boszorkány-táncz járja a politikába',  
Éjjel üléseznek már a tisztelt Házba'.  
Rothad a közélet s rút lélek-kufárok  
Mégvennék pénzükkel a szó-szabadságot.  
Zászlós úr vagy vigécz egyre megy minálunk  
Pénz a fő, bár jöjjön erkölcsi halálunk.

Színesek voltak e heti események,  
Szeles ez országban áldozat láng égett . . .  
Ötvennégy éve volt annak ép' e héten  
Hogy Petőfi Sándor eltűnt a harcztéren . . .  
Halála sejtelmes homálylyal van fedve,  
Akárhogy is légyen, fenn van a mennyekbe.

Tudós észlelői a földrengéseknek  
Mondják, hogy e hóban nagygyűlésre mennek,  
Nagyokat nyújtózik földünk néha-néha  
S oly keservesen nyög, hogy fele sem tréfa.  
Lumpol tán a földünk, korhelykedik s részeg  
Biztosan kisütik majd a földrengések.

Vendégeink vannak, a pesti club-tagok  
Körünkben töltenek pár vigalmas napot . . .  
Tartsa meg az Isten mindnyajuknak kedvét,  
Vendéglátásunkat bizony nem felejtik . . .  
Hófehér a cipónk, a borunk meg mesés  
Hát még ha beüt a: **fizetésrendezés.**

Passe-partout.

A fürdő itt is igen kellemes, Czirkveniczában azonban sokkal jobbak a viszonyok. Erről különben még bővebben fogok a jövő számban referálni.

B. L.

## HIREK.

\* **Változás az igazgatóság beosztásában.** A kereskedelemügyi miniszter a magyar kir. államvasutak forgalmi (F) főosztályában eddig különálló F. V. (katonai ügyek) szakosztályát megszüntette és ezen szakosztály ügyeinek ellátására bízott ügyeknek az F. I. (forgalmi ügyek) szakosztály ügykörébe való áthelyezése mellett a katonai ügyek részére az F. I. szakosztályban F. I. d. megjelölés-sel külön ügyosztályt állított fel.

Mint biztos forrásból értesülünk, az FI/d ügyosztály vezetésével *Temesváry Alajos* főellenőr, lapunk kitünő tollu munkatársa fog megbízatni. A valóban férfiu kitüntetéséhez ugy szerkesztőségünk, mint lapunk olvasó közönsége nevében őszinte szívből gratulálunk.

\* **Halálozás.** *Lippay Béla* főmérnököt, lapunk jeles munkatársát súlyos csapás érte. Aladár nevű kis fia a múlt hétfőn hirtelen meghalt.

A mélyen sujtott szülőknek ezuttal is kifejezzük igaz részvétünket.

\* **Áthelyezés.** *Finta Dezső* hivatalnok, a debreczeni üzletvezetőség számosztályából a miskolci üzletvezetőség számosztályába helyeztetett át.

\* **A club kirándulása.** A vasuti és hajózási club kirándulásában résztvevő kartársaink holnap, 2-án érkeznek Miskolcra. Előre láthatólag rendkívül sokan lesznek a résztvevők. A miskolci rendezőbizottság már minden előkészületet megtett s a kirándulás sikerét már csak a rossz időjárás ronthatja el.

\* **Eljegyzés.** *Gyula Sándor* Máv. vonatvezető jegyet váltott *Kaposy Mariskával*, özv. *Kaposy Mihályné* szép és kedves leányával,

\* **Mulatság.** Az Államvasutak kolozsvári műhelyének „Összhang”-egyesülete augusztus 16-ikán hangversenynyel egybekötött zászlószentelési ünnepet rendez. Zászlóánya *Török Sándorné* lesz.

\* **Elfogott vasuti tolvaj.** Négy esztendő előtt, 1899. április havában nagy lopás történt a kassa-oderbergi vasutnál. A több ezer forint munkások kifizetésére küldött pénzesomag *Ruttkán* eltűnt. *Petriecek János* állomásfőnök a vonattal érkező *Kemenes Gyula* főfelügyelő

## Innen-onnan.

*Feleség:* Nem értelek tégedet. Csak tudnám, miért iszod le magadat minden este. Hol van ebbe az élvezet?

*Férj:* Csak nem fogom neked megmagyarázni hogy még utánam csináljad!

### Kevés a beteg.

*Orvos* (szobalányához): *Juczi!* ezen a széken mindig ujjnyi vastagságu por fekszik!

*Juczi:* Tehetek én róla, hogy olyan kevés beteg jár ide?

### A hangversenyen.

- Mit csináltál tegnap a hangversenyen?
- Törelmetlenül vártam a végét!

### Fővárosiak.

— Tudod te, hogy ki az a *Petőfi*, meg *Arany János*?

— Hogyne tudnám! Két szobor, az egyik a *Duna-parton*, a másik a *Muzeumba!*

### Mi volt hozzá?

- Mit ebédeltél?
- Babot!
- Mi volt hozzá?
- Egy kanál.

### A jó párti.

Egy házasságközvetítő, hogy sikeresebbé tegye ajánlását, magával viszi egyik barátját és azzal bizza meg, hogy akármit mond is ő, mindenre duplázzon rá. Ebből azután ilyen dolog fejlődik:

- Gyönyörű leány von o mogo számára!
- De miljen gyönyörű!
- És milejen finom!
- De milejen finom!
- És a tátija gazdag!
- De milejen gazdag!
- Csak edj kis hiba van, hodj a leánynak edj kis púpja van!
- De milejen púpja!

### Szerelem.

- És ha nem vettél volna feleségül, akkor is ugy szeretnél, mint mostan?
- Még jobban!

### Kinek szól.

*Főnök* (a telefonnál levő inashoz): Ki beszél?

*Inas:* A nodsága!

*Főnök:* Mit akar?

*Inas:* Nem thodok, sak edj szót érttettem: marha!

*Főnök:* Mengyen el! O feleségem velem okor beszélni.

fogadtatására kisetett a perronra és a pénzeszekrény ajtaját sietségében csak becsapta, de el nem zárta. Miközben az állomásfőnök a főfelügyelővel beszélgetett, Atlasz Gyula főellenőr is megérkezett, a ki rendszerint jelen volt a kifizetéseknel. Az állomásfőnök átadta neki a pénzes szekrény kulcsát, hogy a kifizetendő munkabéreket rendezze, míg ő a főfelügyelővel elvégezte a beszélgetést. Atlasz Gyula felnyitva a pénzeszekrényt, a csomagot nem találta ott. Rögtöni figyelmeztetésére az állomásfőnök ereiben meghült a vér, mert eszébe jutott, hogy az ajtót nem zárta le és így igen valószínű, hogy néhány percnyi távolléte alatt valami ügyes tolvaj a pénzt ellopta. A gyanu mindjárt Róth Rezső távirásra irányult, ki a szomszédos távirdai helyiségben tett szolgálatot, de bizonyítékok híján nem lehetett vele szemben a törvényes eljárást megindítani. Atlasz Gyula és Petricsek János főellenőrök maguk tettek ajánlatot, hogy a társaság kárát fizetésükből levonandó összeggel lassankint pótolni fogják. Róth pedig végkielégítéssel az eset után nem sokára megvált a vasuttól. A távozót figyelemmel kísérték. Petricsek mindent elkövetett, hogy a tolvajt leleplezhesse. Az igazgatóság

az államrendőrség segítségét vette igénybe, melynek részéről dr. Markovics Vincze fogalmazó kitartó erélylyel kutatott a tettes után. Petricsek pedig megtudva, hogy Róth Rezső Nagyszombatban telepedett le, egy Onovszky nevű ottani vendéglőst bizott meg a titkos rendőri szolgálattal, hogy vegye ki Róth Rezsőből a titkát. Róth Rezső többször benne volt már a hálóban, de mindannyiszor a szerencse váratlan kedvezése folytán megmenekült. Végre a mult kedden Dolnay Nagyszombat város rendőrkapitányától távirat érkezett, melyben jelenti, hogy Róth Rezsőt elfogta és nála 9000 korona készpénzt talált. Róth Rezső már be is vallotta bűnét. Dr. Maxiányi Dezső kassa—oderbergi titkár Nagyszombatba utazott, hogy a pénzt a vasut részére lefoglalja és Róth Rezsőnek esetleg egyéb ingatlanaira is zárlatot kérjen.

\* **Halál a vonaton.** A Kolozsvár-Brassó között közlekedő személyvonaton a napokban tragikus eset történt. Zabolai Hadnagy József futásfalvi körjegyző egyedül utazott a vonat egyik fülkéjében s utközben orvosi segítséget nélkülözve hirtelen meghalt. Mikor a kalauz jegyzővizsgáló körutjába a fülkébe lépett, ott találta Zabolait holtan a kocsipadlóján. A

## CSARNOK.

### A cserkesz.

Orosz elbeszélés.

— Kolozenko Vladimirtól. —

(Vége.)

Magamra vettem a köpenyemet s utánuk mentem. A vihar kezdett szűnni, de még folyton havazott s az ember mintha fátyolon keresztül látta volna a hármass fogatot az ajtó előtt. A kocsis épen fölmászott az ülésére s benn a kocsiiban egy sötét alak ült. A két főhős oda lépett.

— Isten veled, barátom, szerencsés utat — mondá a cserkesz a tajga-keselyű hangján gúnynyal Csepornikovnak.

— Isten veled — felelte tompán Csepornikov.

Láttam, a mint egymással kezét fogtak. A csendőr, mintha nem akarná elereszteni a másiknak a kezét. A cserkesz ismételtlen mondta: isten veled, isten veled; kezdetben türelmetlenül, aztán kissé nyugtalanul s éles hangon azt mondta végre: Úgy látszik, te tréfálsz.

— Igen, tréfálok — mondá izgatottan a csendőr oly hangon, mintha valaki a torkát

szorítaná. — Jőjj, birkózzunk egy kissé, ki az erősebb!

Megérttettem Csepornikov eme utolsó kísérletének célját; a menekülni készülő zsákmányt az utolsó pillanatban még fel akarta tartóztatni, maga sem tudta, minő eszközzel.

Birkózni kezdtek. Egy hang sem esett néhány pillanatig, aztán Csepornikov a földre esett és a cserkesz ingadozó léptekkel a kocsiába lépett.

— Előre! — kiáltotta vadul ordítva A lovak megrémülve indultak el, a kocsis zörögve gördült tova, s eltűnt a havas sötétségben. A vak éjben csak néhány sajátságos hangon mondott előre! előre! kiáltást hallottam, s azt a benyomást gyakorolta reám a hang, mint egy feldühödött állaté.

A csendőrhöz rohantunk:

— Mi az, mi baja van?

— Semmi, semmi, csak fellökött — ordítá felkelve a földről. — Hanem vigyen el az ördög mindannyiokat! Mért nem ragadtátok meg hátulról?

Ebben a pillanatban Gavrilov is előrohant néhány kocsissal. Későn! Már csak a csendő hangját lehetett kivenni a távolból.

— Nem lehetett, nem lehetett. Sebaj. Huzuk hát tovább így az igát — mondá mint egy saját magát vigasztalva a csendőr. — Így is örülnünk kell az életnek! Isten neki.

körjegyző családos ember volt. Az alig harmincz éves férfi már betegen szállott a vonatra s Botfalu körül érte utól a halál. Tetemét Futásfalvára szállították.

\* **Lopási és gyilkossági kísérlet egy vonaton.** A szeged-rókusai és a Szeged rendező pályaudvar között egy tehervonaton vasárnap éjjel ritka merényletet követett el egy eddig ismeretlen parasztember. A rendező-pályaudvarról éjjel 1 óra 10 perczkor indították utnak a 3915. számú tehervonatot. Polgár István mozdonyvezetőn kívül a vonaton volt Mirkovics János fékező és Vőneki István kocsi-rendező. A kocsikban számos üres boroshordó volt elhelyezve. Egy-egy hordó értéke 60—70 korona.

Alig indult meg a vonat, Mirkovics fékező az egyik őrháznál látta, hogy arról a kocsiról, melynek fékbódójában ült, valaki egy hordót gurít le a töltésre. Azonnal jelt adott a vonat megállítására. Azután Polgárral és Vőnekivel az éjszakai sötétségben kutatták az ismeretlen embert. A keresgélés sikertelen volt. A vonatot ismét utnak indították. Előbb jelentették a rejtélyes hordógurítást Halmi szolgálatot tevő tisztviselőnek, aki azt mondotta, majd reggel intézkedni fog.

Néhány percz múlva a gépész éles sikoltást hallott. Nyomban megállította a vonatot és a kocsi-rendezővel együtt leszállt. Lámpásokkal végigjárták a kocsikat. Az egyikben Mirkovics fékezőt eszméletlenül, vérben találták. A fején nagy seb tátongott, inge és zubbonya le volt szakgatva. Nyakán fojtogatás nyomai látszottak.

A súlyosan sebesült embert lakására szállították, ahol csakhamar megjelent Gyuritsa Sándor dr. kerületi orvos és Pottyondy Miklós rendőrbiztos. A fékezőt nem lehetett kihallgatni. Az orvos megállapította, hogy a sérülés nem életveszélyes, de a betegnek a kiállott izgalmak folytán idegrohamai vannak.

Nyomban megindult a nyomozás. A tettesről csak annyit tud a rendőrség, hogy alsóvárosi parasztember. A legurított 700 literes hordót megtalálták a füzfa-sumárok között. Annyit megállapítottak, hogy a hordótolvaj a rendező-pályaudvaron surrant föl a vonatra, majd a vonat első megállítása után leszállott. Mikor másodizben indult el a vonat, ismét fölugrott, hogy a fékezőt leüsse. A rendőrség erélyesen nyomozza a gonosztevőt. Mirkovics sebe nem halálos.

\* **Hamisított vasuti jegyek.** A hatvani vasuti állomáson ismét elcsiptek egy vasuti jegy-hamisítót. Az illetőt Fábíán Bélának hívják s többszörösen büntetett rovott előélete miatt a főváros területéről végleg ki van tiltva. Foglalkozása nincs s ujabban hamisított vasuti szabadjegyekkel utazgatott a vasuton s fosztogatta a gyanutlan utasokat. Két héttel ezelőtt, július 7-én a hatvani állomáson egy izben már letartóztatták a vakmerő szédelgőt, aki akkor jegy nélkül utazott, de ez alkalommal sikerült megszöknie s azzal fizette vissza a vasutasoknak a neki szerzett kellemetlenséget, hogy a szökését követő éjjel a Budapestre utazó Verlin Sándor vasuti ellenőrnek ellopta a pénztárczáját a benne volt vasuti igazolványokkal és három darab osztálysorsjeggyel együtt. Ezeket a lopott vasuti igazolványokat azután Fáy Béla névre hamisította a vakmerő szédelgő. Megmotoztatásakor egész csomó különféle kulcsot, közöttük vasuti kocsik felnyitására alkalmas kulcsot is, továbbá egy finom reszelőt találtak nála. Megtalálták nála azt a tollat is, melylyel a vasuti szabadjegy kikapart vörös vonalait és betűit piros tintával utánjavította. Fábíán Bélát, ki legutóbb június 17-én szabadult ki Budapesten a börtönből s most természetesen konokul tagad minden terhéről rött cselekményt, a hatvani kir. járásbíróóság előzetes letartóztatásba helyezte.

## IRODALOM.

Manapság a költészetben is a tultermelés jelenségeivel találkozunk. Sajnos, a nyilvánosságra hozott költői művek minősége messze lemarad a mennyiség mögött. Nap-nap után hivatlan hangok szólnak meg az irodalomban; nagyon sokan inkább csak üres feltűnési vágyból, mint komoly lelki szükségből pendítik meg a rosszul hangolt lantokat. A hivatlan verselők nagy számában sokan vannak, akik épen lelki tartalmatlanságuk következtében egy kóser irodalmi irány művelői lesznek. Ezek az úgynevezett aszfalt-poéták, akiknél a legelkeseredettebb rím-játékot, a tartalom léhasága és képtelensége mulja csak felül.

Hiányzik belőlük minden nemesebb motívum és ideális alanyiség.

Természetes, hogy ilyen irodalmi állapotok közt, jóleső örömmel és az irodalmi jövő iránti reményekkel eltelve konstatáljuk, amikor egy-egy bensőségteljes, nemesen gondolkozó és érző költői egyéniség lép a nyilvánosság elé.

Ezek közzé tartozik *Ó. Papik Sándor* is, akinek költői munkásságát egyébként már jól ismeri olvasó közönségünk.

Most megjelent „A vég” című verseskötete méltó folytatása annak a költői munkásságnak, amelyet első verskötetében az „Alkonyat”-ban nyilvánosságra hozott.

Költeményei vegyest lyraiak, böleselkedők, de az óda és satíra-faj is nagy számmal van kép-

viselve. Melegen érző lélek hangjai csendülnek meg lyrai verseiben, bánatos érzések és lyrájában mindig végig reszket az a sejtelmes borongás, amely költészetét jellemzi. Böleselmi költeményei elméjének erős analízáló képességét tükrözik vissza, míg ódáiban és satyráiban vulkanikus erővel tör fel megalkuvást nem tűrő hazafisága és a gyilkos guny, melylyel a haza elleneit ostorozza. Költészetének ez utóbbi faja valóban komoly figyelmet érdemel, mert rendelkezésére áll a szavaknak és költői kifejezéseknek olyan kincse, mely a tartalomhoz merten érvényre juttatja a nyelv muzsikáját is.

E verskötetet, a melyet a szerző *görgői és toporcezi Gőrgy Lászlóné Urasszony Ó Nagyságának* dedikált, melegen ajánljuk az irodalom barátainak figyelmébe. A verses-könyv a Szelényi és Társa cég kiállításában jelent meg. Megrendelhető a szerzőnél, valamint lapunk kiadóhivatalában is.

## FEJTÖRŐ.

### Számrejtvény.

- 10, 14, 4, 2, 3. Férfi név.  
8, 11, 1. Lovak tápláléka.  
15, 9, 12, 5. Női név.  
4, 7, 13, 11. Török nagyúr.  
6, 9. Mutató szócska.  
1-15. Egy magyar közmondás.

Ezen rejtvény megfejtését f. é. augusztus hó 16-án megjelenő 33-ik számunkban hozzuk. A megfejtők közt egy jutalomkönyvet sorsolunk ki.

A megfejtés határideje augusztus 12.

A f. é. 29-ik számunkban közölt rejtvények megfejtése:

### „Két gyöngye volt a falunak, két virága“

A kitűzött jutalmat a megfejtők közül Kardos Elemér nyerte meg, kinek czimére H. G. Wels Dr. „Morrean szigete“ czimű kötetét postára tettük.

## Szerkesztői üzenetek.

K. A. Előfizetése január 31-én jár le.

F. L. Az új üzletvezető helyettes állását már augusztus első napjaiban elfogja foglalni:

T. J. Banovits László szerkesztő 2-án már itthon lesz s utána a felelős szerkesztő megy 4 heti szabadságra. Sz vesen látjuk bármikor s akkor letárgyalhatjuk.

P. R. Miskolcz. Olvastuk a *Magyarország* cikkét mi is, bennünket nem érdekel.

Z. J. Losoncz. H. J. Ipolyság Intézkedtünk.

T. A. A valódi stájer gombóc készítését, most egy külön e czélra kiküldött tudósítónk tanulmányozza, ha birtokunkban lesz szívesen közöljük. Egyebekben pedig kedves férje félévi díjjal van hátralékban, de ezt nem azért mondjuk! Kézesök!

Felelős szerkesztő: Zsivkovics Antal.

Van szerenésém becses tudomására hozni, miszerint „Erzsébet“-hez címzett

## gyógyszertáramat

a Vörösmarty- és Szirmautca sarkán, (ezelőtt Gordon-utca) megnyitottam.

Midőn kész szolgálatomat fe ajánlom, egyuttal legyen szabad b. figyelmét arra is felhívnom, hogy az összes vasuti alkalmazotak részére a **gyógyszerek szállítását megkaptam** és annak kiszolgáltatását gyorsan és pontosan eszközölöm s továbbá hogy nálam minden, a gyógyszerészethez tartozó különlegességek is kaphatók, ugymint:

„Szt. Antal“ köszvény és rheuma elleni folyadék. Ara 70 fillér.

Szt. Antal pastillák, mindenféle gyomórbaj, felfuvódás, rossz emésztés és étvágytalanság ellen. Ara 60 fillér.

Tyukszemirtő „Pediur“, biztos hatású szer tyukszem és lörkeményedés ellen, este reggel bekenni. Ara 60 fillér.

Erzsébet királyné gyöngyvirág arczcréme, a szeplő és májfoltokat eltávolítja, az arcz és kéznek habszerű színt ad, hatása egészen biztos. Ara 90 fillér. Az üres tégely 10 fillérbe visszavéteik. Hozzá

Erzsébet gyöngyvirág szappan, ara 60 fillér.

„Pediur“ biztos szer a lábizzadás, lábszag, kipállás és ebből származó bőrbajok ellen, A test minden részére alkalmazható. Ara 70 fillér.

Dr. Moore fagybalzsam, a fagyos részeket este reggel bekenni, a fájdalmas viszketést megszünteti, hatása biztos. Ara 70 fill.

Erzsébet k. száj-essentia 20-30 csepp egy pohár vízbe cseppentve az inyhut erősíti és a fogromlást megakadályozza. A szájnak kelemes ízt kölcsönöz. Ara 70 fill.

Balassa cseppek, étvágytalanság ellen. Ara 70 fill.

„Magyarhoni balzsam b. pedrő“ nagy szaktekintélyek által kitünőnek találattott. Ara kis dohoz 30 fillér, nagy dohoz 45 fillér

Erzsébet k. növény fogpora, kis dohoz 50 fillér, nagydoboz 1 ko ena.

Vidékre 2 korona megrendelésnél posta és csomagolás nem számittatik.

Mély tisztelettel, vagyok alázatos szolgálja

Popovits Antal,

Az „Erzsébet“-hez címzett gyógyszertár tulajdonosa

Sürgőnyezim: Popovits gyógyszerész Miskolcz.

Nyomatott Szelényi és Társa könyvnyomdájában Miskolczon.